

NOTY O AUTORACH

Irina Iłowajska Alberti (Aleksiejewna), publicystka, tłumaczka. Urodzona w 1924 r. w Belgradzie w rodzinie rosyjskich emigrantów. Absolwentka rosyjskiego gimnazjum w Belgradzie. Studia na Uniwersytecie Belgradzkim, w Rzymie i Cambridge. Żona włoskiego dyplomaty, w latach 1946-1975 wykładowca języka rosyjskiego, autorka publikowanych w prasie włoskiej przekładów i artykułów dotyczących gł. spraw rosyjskich i sowieckich. Mieszkanca wielu krajów europejskich i pozaeuropejskich.

Współpracownica radia „Swoboda”, a następnie sekretarka Aleksandra Sołżenicyna w USA.

Od 1980 r. redaktor naczelny ukazującego się w Paryżu tygodnika „Russkaja mysl”, a od 1988 – dyrektor katolickiego rosyjskojęzycznego radia „Błagowiest” („Zwiastun Dobrej Nowiny”).

W 1991 r. uczestniczka Nadzwyczajnego Zgromadzenia Synodu Biskupów do Spraw Europy.

Wyróżniona m.in. nagrodą czasopisma „Arka” „za pracę na rzecz rosyjsko-polskiej zgody i wzajemnego poznania obu narodów”.

Autorka wielu artykułów i przekładów, m. in. pracy W. Leontowicza *Istorija libieralizma w Rossii 1762-1914* (1980) stanowiącej 1. tom redagowanej przez A. Sołżenicyna serii „Issledowanija nowiejszej russkoj istorii”.

Carl Albert Anderson, profesor, prawnik. Urodzony w 1951 r. w Torrington (Connecticut, USA). Studia w Seattle University i na uniwersytecie w Denver.

Od 1976 r. prawnik w Sądzie Najwyższym USA. W latach 1983-1994 profesor prawa rodzinnego w Papieskim Instytucie Studiów nad Małżeństwem i Rodziną w Watykanie, od 1988 r. w Pontifical John Paul II Institute for Studies on Marriage and Family w Waszyngtonie.

Ekspert wielu ciał w Białym Domu, m. in. do spraw zdrowia, rodziny, bezpieczeństwa i stosunków społecznych, np. w latach 1985-1987 specjalny asystent prezydenta do spraw łączności społecznej.

Członek (i wiceprzewodniczący do spraw polityki społecznej) Knights of Columbus, członek United States Commission of Civil Rights. Członek zarządu Fellowship of Catholic Scholars.

Wyróżniony nagrodą Lincare przyznaną przez National Federation of Catholic Scholars.

Główne obszary badań: prawo rodzinne, polityka socjalna, nauczanie społeczne Kościoła. Autor artykułów z powyższych dziedzin.

Rocco Buttiglione, profesor, filozof, prawnik. Urodzony w 1948 r. w Gallipoli (Włochy). Studia uniwersyteckie w Rzymie i Turynie. Profesor na uniwersytecie w Teramo; prorektor Internationale Akademie für Philosophie (Liechtenstein). Założyciel Pontificia Accademia delle

Scienze Sociali, współpracownik wielu czasopism, m.in. „Il Nuovo Areopago”, „Il Sabato”, „30 Giorni”, „Avvenire”, „Il Tempo”. Uczestnik ruchu „Comunione e Liberazione”.

Doktor honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (1994).

Główne obszary badań: antropologia filozoficzna, etyka, myśl Karola Wojtyły, teoria dialektyki, filozofia kultury i polityki, prawo.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Dialettica e nostalgia* (1978); *La crisi dell'economia marxista* (1978); *Il pensiero di Karol Wojtyła* (1982); *L'uomo e il lavoro* (1982); *Metafisica della conoscenza e politica* (1986); *L'uomo e la famiglia* (1991); *La crisi della morale* (1991; wyd. pol. *Etyka w kryzysie* 1994); *Augusto Del Noce. Biografia di un pensiero* (1992); *Il problema politico dei cattolici* (1993); *Chrześcijaństwo a demokracja* (1993).

Stanisław Ciesielski, profesor, historyk. Urodzony w 1954 r. w Poznaniu. Studia na Uniwersytecie Wrocławskim. Od 1978 r. pracownik naukowo-dydaktyczny tegoż uniwersytetu.

Członek Polskiego Towarzystwa Historycznego, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Komitetu Redakcyjnego „Dziejów Najnowszych”, Rady Naukowej Ośrodka Badań Wschodnich Uniwersytetu Wrocławskiego.

Główne obszary badań: historia najnowsza (m.in. represje wobec narodów zamieszkujących ZSRR, problematyka Śląska po II wojnie światowej), dzieje polskiej myśli politycznej, gł. socjalistycznej, historia Uniwersytetu Wrocławskiego.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Niepodległość i socjalizm. Tradycja w myśli politycznej polskiego ruchu socjalistycznego w latach 1939-1948* (1986); *Myśl polityczna polskich komunistów w latach 1939-1944* (1990); *Dylematy i poszukiwania. Studia nad polską myślą socjalistyczną 1939-1948* (współautor, 1991); *Masowe deportacje radzieckie w okresie II wojny światowej* (red. i współautor, 1993). Autor kilku edycji krytycznych, m.in. K. Kelles-Krauz *Naród i historia. Wybór pism* (wybór i oprac., 1989) i wielu artykułów.

Jolanta Darczewska, doktor, filolog. Urodzona w 1950 r. w Szydłowcu (woj. kieleckie). Studia z zakresu filologii rosyjskiej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie oraz z zakresu filologii słowiańskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim i na Uniwersytecie Łomonosowa w Moskwie.

W latach 1973-1982 asystent w WSP w Krakowie. Od 1982 do 1992 r. redaktor w wydawnictwie „Książka i Wiedza”, a od 1992 r. specjalista w Ośrodku Studiów Wschodnich (obecnie kierownik Zespołu Informacji Prasowej).

Członek Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich.

Główne obszary badań: językoznawstwo, przekładoznawstwo, politologia.

Autorka przekładów i artykułów z zakresu problematyki rosyjskiej publikowanych w czasopiśmie specjalistycznych.

Roman Dzwonkowski SAC, profesor, socjolog. Urodzony w 1930 r. w Dzwonku k. Ostrołęki. Studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od 1961 r. pracownik naukowy KUL.

Członek Komisji Episkopatu Polski „Iustitia et Pax”, Komitetu Badań nad Polonią PAN i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Główne obszary badań: socjologia grup etnicznych, zwłaszcza polskich w krajach zachodnich i na Kresach Wschodnich pierwszej i drugiej Rzeczypospolitej, Polonia i Polacy w ZSRR.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Społeczne listy pasterskie biskupów polskich 1891-1918* (1974); *Polska opieka religijna we Francji w latach 1909-1939* (1988); *Papież Jan Paweł II, Przemówienia do Polonii i Polaków za granicą 1979-1987* (1988).

Ewa Gruner-Żarnoch, doktor nauk medycznych. Urodzona w 1934 r. w Kaliszu Wielkopolskim. Studia na Akademii Medycznej w Poznaniu i Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie.

Od 1957 r. adiunkt Pomorskiej AM, w latach 1957-1977 – w Klinice Chirurgii Dziecięcej, a następnie do 1994 r. w Zakładzie Anestezjologii, Reanimacji i Intensywnej Terapii. Ponadto, od 1970 r., chirurg w Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego. Obecnie pracownik Studium Kształcenia Podyplomowego Lekarzy Rodzinnych.

Członek Stowarzyszenia Katyńskiego w Szczecinie (od 1992 r. prezes), Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz Forum Powrotu Polaków z Kazachstanu.

Wyróżniona nagrodami dydaktycznymi i naukowymi, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, „Gryfem Pomorskim” oraz tytułami „Przyjaciel Dziecka” i „Nieprzeciętna roku 1995”.

Główne obszary badań: chirurgia dziecięca i chirurgia plastyczna.

Autorka artykułów i opracowań z powyższych dziedzin.

Janusz G u l a, magister filozofii. Urodzony w 1953 r. w Pionkach w woj. radomskim. Studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

W latach 1984-1992 asystent w Zakładzie Etyki KUL. Obecnie zatrudniony w redakcji „Ethosu”.

Główne obszary badań: bioetyka, deontologia lekarska, filozofia przyrody ożywionej.

Publikacje książkowe: *W obronie człowieka nie narodzonego* (współautor, 1986); *W imieniu dziecka poczętego* (współautor i współredaktor, 1988, 1991²).

Autor artykułów poświęconych różnym aspektom problemu przerywania ciąży.

Marek H o ł u s z k o, magister inżynier. Urodzony w 1950 r. w Białymstoku. Studia na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego i na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej.

Od 1975 r. do zwolnienia z przyczyn politycznych w 1980 r. starszy asystent na Politechnice Świętokrzyskiej (później WSI) w Radomiu. W latach 1980-1981 pracownik Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Po okresie ukrywania się i uwięzienia w latach 1981-1983 zatrudniony jako robotnik. Od 1986 r. inżynier techniczny na Uniwersytecie Warszawskim. W latach 1989-1991 pracownik Deutsche Elektronen Synchrotron w Hamburgu. Od 1991 r. ponownie na UW.

W latach 1980-1981 członek Komisji Interwencyjnej, a od 1981 r. członek Zarządu Regionu Mazowsze i delegat na I Zjazd „Solidarności” (współautor uchwał Zjazdu dotyczących narodów Europy Wschodniej i mniejszości narodowych w Polsce). W latach 1991-1994 współpracownik Komitetu Helsińskiego w Warszawie.

Wyznaniowo związany z Kościołem prawosławnym, przez działalność opozycyjną zaprzyjaźniony z kościołem św. Stanisława Kostki w Warszawie.

Autor licznych artykułów o tematyce społeczno-politycznej (gł. dotyczących mniejszości narodowych i prawosławnych w Polsce).

Jan J a r c o, doktor, rusycysta, publicysta. Urodzony w 1942 r. w Ciścu na Ziemi Żywieckiej. Studia z zakresu filologii rosyjskiej na Uniwersytecie Wrocławskim i Uniwersytecie Jagiellońskim.

W latach 1968-1987 zatrudniony w „Pax-ie” jako dziennikarz prasowy i pracownik Studium Publicystyki o ZSRR. Od 1987 r. w ODiSS, dziennikarz „Ładu”, kierownik Pracowni Wschodnioeuropejskiej. W latach 1988-1989 redaktor „Pobratymcy”. Od 1991 r. pracownik Ośrodka Studiów Wschodnich przy Ministerstwie Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. Obecnie nadal związany z „Ładem”.

Główne obszary zainteresowań: problematyka wschodnia, szczególnie chrześcijaństwo na Wschodzie i ekumenizm. Autor licznych artykułów publicystycznych i naukowych poświęconych tym zagadnieniom.

Paul Johnson, historyk, dziennikarz, reporter. Urodzony w 1928 r. Studia w Stonyhurst i Magdalen College w Oksfordzie.

Pracownik „Réalités” i jednocześnie „The New Statesman” (1955-1970, od 1967 r. jako redaktor). W latach 1980-1981 profesor komunikacji w American Enterprise Institute w Waszyngtonie. Współpracownik wielu znanych czasopism, takich jak londyński „Times”, „New York Times”, „Wall Street Journal”, „Washington Post”, „Time”, L'Express”, „Die Welt”.

Laureat wielu nagród, m. in. Francis Boyer Public Policy Award oraz Krug Award for Excellence in Literature.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Elisabeth I. A Study in Power and Intellect* (1977); *Pope John XXIII* (1974); *A History of Christianity* (1976, wyd. pol. *Historia chrześcijaństwa*, 1993); *Enemies of Society* (1977); *Pope John Paul II and the Catholic Restoration* (1982); *A History of the Modern World. From 1917 to the 1980* (1983, wyd. pol. *Historia świata (od roku 1917)*, 1989); *A History of the Jews* (1987, wyd. pol. *Historia Żydów*, 1993); *Intellectuals* (1988, wyd. pol. *Intelektualiści*, 1994).

Janusz Kamocki, doktor, etnograf. Urodzony w 1927 r. w Warszawie, związany z Ziemią Sandomierską. Studia na Uniwersytecie Jagiellońskim i Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W latach 1952-1988 pracownik Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Od 1989 r. do emerytury w 1994 r. pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Obecnie wykładowca na UJ i UMCS.

W latach 1992-1993 zaangażowany w badania nad ludnością polską zamieszkującą Kazachstan i Uzbekistan.

Członek honorowy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, członek Komisji Etnograficznej PAN, prezes Społecznego Komitetu Pomocy Polakom w Azji Środkowej.

Główne obszary badań: zasięgi polskich grup etnicznych w Polsce i poza jej granicami, obrzędowość polska, kultury Azji Południowej.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Przegląd kwestionariuszy etnograficznych* (1953); *Strój sandomierski* (1957); *Strój świętokrzyski* (1961); *Przygoda z Indonezją* (1976, wyd. w j. ros. 1982). Autor licznych artykułów, również obcojęzycznych.

O. Gieorgij Koczetkow, duchowny prawosławny, duszpasterz i ewangelizator, należący do tzw. pokolenia odwilży chruszczowowskiej. Świecenia kapłańskie przyjął pod koniec lat '70, odbywając następnie studia teologiczne w Akademii Duchownej w Leningradzie.

Jeden z najbardziej znanych i aktywnych kapłanów-ewangelizatorów działających w środowiskach inteligencji moskiewskiej w warunkach mniej lub bardziej konspiracyjnych.

Współtwórca Towarzystwa Prawosławno-Misyjnego, założyciel Wyższej Szkoły Katechetów im. św. Filareta (Drozdowa) działającej przy jego nowatorskiej parafii pw. Spotkania Ikony Matki Boskiej Włodzimierskiej w Moskwie (parafia ta zyskała miano pierwszej parafii misyjno-wspólnotowej). Współpracownik kwartalnika „Istina i żyźń”.

O. Ignacy Kriokszyn, mnich prawosławny należący do tzw. pokolenia samizdatu. Świecenia kapłańskie przyjął w 1989 r.

Doktor socjologii i filozofii, teolog i aktywny duszpasterz. Założyciel i pierwszy ihumen klasztoru Narodzenia Bogurodzicy w Bobreniewie k. Kłomny; twórca modelu otwartego klasztoru prawosławnego.

Jarosław Merecki SDS, magister filozofii. Urodzony w 1960 r. w Bisztynku w woj. olsztyńskim. Studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz w Internationale Akademie für Philosophie w Liechtensteinie.

Od 1991 wykładowca etyki w Wyższym Seminarium Duchownym Księża Salwatorianów w Bagnie w woj. wrocławskim. Współpracownik Polskiego Instytutu Kultury Chrześcijańskiej w Rzymie. Obecnie redaktor „Ethosu”.

Główne obszary badań: etyka, związki etyki i antropologii (zwłaszcza teoria prawa naturalnego), filozofia polityki.

Publikacje książkowe: *Rocco Buttiglione. Doktorat honoris causa KUL 18 maja 1994* (red. i oprac., 1994), *Wokół encykliki „Veritatis splendor”* (red., 1994).

Autor licznych artykułów i przekładów z zakresu etyki i filozofii kultury.

Ks. Piotr Pawlukiewicz, licencjat teologii, kaznodzieja. Urodzony w 1960 r. w Warszawie. Studia na Papieskim Wydziale Teologicznym i na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1985 do 1987 r. wikariusz parafii w Otwocku. W latach 1991-1992 prefekt i wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym w Warszawie, obecnie wykładowca na Papieskim Wydziale Teologicznym. Od 1992 r. dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Kurii Metropolitalnej Warszawskiej.

Członek Radiowej Redakcji Mszy Świętej.

Autor artykułów o problematyce duszpasterskiej publikowanych w czasopismach katolickich i wystąpień w diecezjalnym radiu „Józef”.

Grzegorz Prebinda, doktor, rusycysta. Urodzony w 1959 r. w Jaworznie. Studia z zakresu filologii rosyjskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 1983 r. pracownik naukowo-dydaktyczny tegoż uniwersytetu. W latach 1990-1992 redaktor naczelny wydawnictwa „Arka”.

Od 1992 do 1994 r. prezes zarządu Centrum Polsko-Niemieckiego w Krakowie.

Wyróżniony nagrodą Pol-Cul (za wkład w rozwój porozumienia polsko-rosyjskiego).

Główne obszary badań: rosyjska myśl filozoficzna i literatura rosyjska.

Autor monografii *Włodzimierz Sołowjow wobec historii* (1992), edycji krytycznej: M. Bułhakow *Mistrz i Małgorzata* (1990) oraz artykułów publikowanych w czasopismach specjalistycznych i społeczno-kulturalnych.

Paweł Preciszewski, magister, historyk. Urodzony w 1955 r. w Warszawie. Studia na Uniwersytecie Warszawskim.

W latach 1982-1984 pracownik ODiSS w Warszawie, potem SGPiS do 1990 r. Następnie, do 1994 r., drugi sekretarz Konsulatu RP w Sankt-Petersburgu i w Ambasadzie RP w Tallinie (Estonia).

Członek warszawskiego KIK-u i współpracownik redakcji „Spotkań”.

Główne obszary badań: życie społeczne i religijne Rosji i krajów bałtyckich, środowiska dysydenckie tego obszaru, mniejszości religijne w Polsce.

Autor artykułów dotyczących powyższych dziedzin, publikowanych w czasopismach specjalistycznych i społeczno-kulturalnych.

Maciej Rajewski, magister, archeolog. Urodzony w 1962 r. w Chełmie. Studia z zakresu weterynarii na Akademii Rolniczej w Lublinie, z zakresu archeologii na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz filozofii w Internationale Akademie für Philosophie w Liechtensteinie.

Od 1992 r. asystent na UMCS.

Główne obszary badań: antropologia społeczna i kulturowa, archeologia.

Autor kilku artykułów.

Jewgienij B. Raszkowski, kandydat nauk historycznych. Urodzony w 1940 r. w Moskwie. Studia w Moskiewskim Państwowym Instytucie Historyczno-Archiwalnym.

Od 1964 r. pracownik Rosyjskiej Akademii Nauk.

Członek Rosyjskiego Stowarzyszenia Biblijnego, Żydowskiego Stowarzyszenia Historycznego (Moskwa) i Society for Russian Religious Philosophy (Filadelfia).

Główne obszary badań: naukoznawstwo, filozofia chrześcijańska, historiografia, studia biblijne, politologia, nauczanie szkolne.

Autor monografii i rozpraw publikowanych w czasopismach filozoficznych, orientalistycznych i innych.

Irena Sławińska, profesor, teatrolog, historyk literatury. Urodzona w 1913 r. w Wilnie. Studia na Uniwersytecie im. Stefana Batorego w Wilnie oraz na Sorbonie. W czasie wojny pracownik fizyczny i nauczyciel w tajnym nauczaniu na Wileńszczyźnie.

Po wojnie starszy asystent na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, w 1949 r. wydalona z uczelni w pierwszej „czystce” na uniwersytetach. Od 1949 r. współpracownik Komisji Historii Literatury Polskiej w Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Od 1950 r. adiunkt, a następnie profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (obecnie emerytowany). Wykładowca na wielu zagranicznych uczelniach, m.in. w Providence, Urbana (USA), Louvain (Belgia), Fryburgu (Szwajcaria), Toronto (Kanada).

Kierownik Katedry Dramatu i Teatru oraz Katedry Literatury Porównawczej Wydziału Nauk Humanistycznych KUL.

Członek Pen-Clubu oraz kilku towarzystw naukowych o zasięgu międzynarodowym; członek Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL oraz Rady Naukowej Instytutu Sztuki PAN.

Wyróżniona m.in. medalem „Za wybitne osiągnięcia w dziele umacniania więzi Polonii z Macierzą” i Nagrodą im. Idziego Radziszewskiego (doroczna nagroda KUL).

Główne obszary badań: filozofia (gł. antropologia) teatru, nowe teorie teatru, dramat europejski, zwłaszcza poetycki (szczególnie Eliot, Claudel), współczesny teatr religijny w Polsce i na świecie.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Tragedia w epoce Młodej Polski* (1948); *O komediach Norwida* (1953); *Sceniczny gest poety. Zbiór studiów o dramacie* (1960); *Reżyserska ręka Norwida* (1971); *Współczesna refleksja o teatrze. Ku antropologii teatru* (1979, tłum. na j. franc. i wyd. w Belgii w 1985 r.); *Wśród mitów teatralnych Młodej Polski* (red., 1983); *Moja gorzka europejska Ojczyzna* (1988); *Odczytanie dramatu* (1988); *Teatr w myśli współczesnej* (1990); *Dramat i teatr religijny w Polsce* (red., 1991).

Ioann (Iwan) Swiridow, protojerej, kandydat nauk teologicznych. Urodzony w 1951 r. w Odincowie w obwodzie moskiewskim.

Studia w Moskiewskiej Akademii Duchownej (MAD) i w Instytucie Ekumenicznym w Bosse (Szwajcaria).

W latach 1980-1981 wykładowca w MAD. Od roku 1982 do 1990 pracownik Wydziału do Spraw Kontaktów Kościoła Prawosławnego z Zagranicą, a od 1990 r. – Wydziału Oświaty Patriarchatu Moskiewskiego. Od 1992 r. redaktor naczelny radiostacji „Sofia”, a od lipca 1995 r. redaktor naczelny chrześcijańskiego radiowego kanału cerkiewnospołecznego w Moskwie.

Prezydent Centrum św. Pawła na Wydziale Dziennikarskim Uniwersytetu Moskiewskiego im. M. W. Łomonosowa.

Odnaczony Orderem Świętego Sergiusza Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej oraz Orderem Marii Magdaleny Polskiej Cerkwi Prawosławnej.

Główne dziedziny aktywności: teologia, radiowe programy religijne.

Autor artykułów o tematyce filozoficzno-teologicznej publikowanych w czasopismach rosyjskich i zagranicznych.

Ludwik Marian Wiśniewski OP, duszpasterz środowisk akademickich i inteligenckich. Urodzony w 1936 r. w Skierbieszowie na Zamojszczyźnie. Studia teologiczne na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie.

Duszpasterz akademicki kolejno w Gdańsku, Lublinie, Wrocławiu i Krakowie.

Duchowy patron powstania Ruchu Młodej Polski w 1969 r. w Gdańsku. W 1977 r. współzałożyciel Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela (i jeden z sygnatariuszy „Apelu do Społeczeństwa”). Inicjator powołania Stowarzyszenia Młodych Katolików w sierpniu 1980 r.

Od 1991 r. duszpasterz w parafii rzymskokatolickiej św. Katarzyny w Petersburgu.